

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, Nagy- s Czérna-utca sarkán
Papp F. utorraktára fölött, 1. em.
ol a szerkesztő hétköznapiakon délelőtti
9—11 óra között,
és Bolonya mesterutca 325. sz. a.,
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
bérmentesen de küldendőek
Kéziratok vissza nem adandók!

BRASSÓ

Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 k
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos garmond-sor helye 5 kr (1—10^{sz}
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hird-
téseknek kedvezmény.
Minden egye hirdetés bérletdíj: 30 k
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetend

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

Az E. M. K. E. brassó- s nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

Brassói és részérvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, lieső-szentmártoni, részérvárosi hosszúaszói, köhalmi, medgyesi, nagy-sinkl, segesvári s az
agothai cir. járáshírságok hivatalos hirdetője

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTTÖRTÖKÖN s SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein s Vogler János; Dukas Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Dau
s társa, Haasenstein és Vogler Otto Mátyás; Schalek Henrik; Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. s társa hirdetésirodájában.

139-ik szám.

Brassó, Kedd, december 4-én.

IV. évfolyam 1888.

Répaczukorgyár Brassó megyében.

Az általános gazdasági válság nálunk Ma-
gyarországon különösen a társadalom két osz-
tályát sújtotta és sújtja még ma is leginkább:
a mezőgazdát és iparost.

Az általános európai védvám-irányzat nö-
veli válságunkat, mert míg mi még korántsem
vagyunk képesek iparezik-k-szükségletünket a
külföld nélkül fedezni, a különböző országok
magas védvámjai megnehezítik s korlátozzák
gabonakivitelünket, a melynek ezenkívül még
egy másik nehézséget is le kell küzdenie, a
sokkal olcsóbb észak-amerikai és romániai ga-
bona versenyét.

A gazdasági válság, mely több egy év-
tizedénél nehezedik már egész hazánkra, külö-
nös súlylyal nehezedik az erdélyrészi birtok-
osra, kinek egyrészt nincs annyi és másrészt
oly jó földje. Az erdélyi birtokosok legtöbb
birtoka erdőségekben áll. Ha faiparunk kifej-
lett volna, olyan, a milyennek t. i. lennie kel-
lene, akkor ez erdők nagy kincset képeznének
a birtokosokra nézve, de így elenyésző cse-
kély az erdeink tiszta hozama, úgy hogy biz-
tos számítás szerint holdanként átlag véve —
kr. tiszta hozamot lehet számítani.

A mivel tehát az erdők kevesebbet jöve-
delmeznek, azt a termőföldnek kell kipótolni,
hogy a birtokos csak valahogy fentarthassa
magát, s ha nem is gyarapszik, legalább ne
pusztuljon.

A gabonaárak nyomott volta ismeretes.
A legszebb buza hektolitere legjobb esetben 5
frt 20 krt ér el, ennél magasabb árt mosta-
nában soha. Kivitelről alig lehet szó, mert
ezt akadályozza egyrészt a birtokok szétdara-
bolt, kicsiny volta, midőn vajmi kevés erdélyi
birtokos van, kinek szántóföldje 1—2 ezer
holdat felülmul, a mi vidékünkön pedig alig
néhány, kiknek földbirtoka több háromszáz
holdnál. Akadályozza ezt másrészt a nagy tá-
volság, mely minket nemcsak a nagy világ-
piacztól, de hazánk szívéből is elválaszt, a mi-
hez a Székelyföldön még a közlekedési eszkö-
zök hiánya s primitív volta is járul.

Ily körülmények között természetesen kész
örömmel kell üdvözlőnie a birtokosnak min-
den mozgalmat, mely körülményei javulását
idézheti elő, s örülnie kell vele az iparosnak
és kereskedőnek is, mert hazánk ma még ag-
rár állam lévén, az állami jólét alapja a mező-
gazda jólétében gyökerezik és ha ennek anyagi
helyzete javul, úgy érzi azt az iparos, a ke-
reskedő és ezek révén a társadalom minden
osztálya.

Az utóbbi évek tanúságai bizonyítják,
hogy az erdélyrészi birtokosok mint kapdos-
nak minden után, a mitől néni javulást remé-
lnek, mert terheik napról-napra gyarapod-
ván, maholnap teljesen összeroskadnak azok
alatt. Ha arról volt szó, hogy a kendertermé-
lés talán jövedelmezőbb lesz, kendert termes-
tettek; ha a lentermelésből helyzetetett nagyobb
kilátás, berendezték magukat lentermelésre. De
mindkét esetben — fájdalom — kudarcz lett
a vége.

Most ujabban a cukorrépa-termelés az,
mely egy szebb és jobb jövőt ígér a birtok-
osnak.

A kormány megpendítette egy cukorgyár
létesítését Erdélyben. A gyár székhelye még
vitatás, de valószínűleg Radnóth lesz. Ez min-
denesetre nagy áldás lesz Maros-Torda, Alsó-
Fehér-, Kis-Küküllő- és a közvetlen szomszéd-
os megyékre nézve. De reánk, t. i. Brassó-
megyére, nemkülönben Nagy-Küküllőmegyének

különösen Köhalmon inneni részére, Fogaras-
és Háromszék megyékre nézve semmi befo-
lyással nem lesz. De annál nagyobb befolyás-
sal volna, ha egy ily cukorgyár vidékünkön
és talán éppen megyénkben állítatnék fel, —
mint az tényleg tervezetik.

A mozgalom ez iránt — mint volt alkal-
munk már említeni — lehető széles körben
megindult s ha az előfeltételek beteljesülnek,
akkor a tavasszal tényleg megkezdhetné már
az építés és a répatermesztés is. A gyár Bot-
faluba van tervezve, közel a répatermelő vi-
dékekhez.

Az tagadhatatlan, sőt bizonyos mértékben
természetes is, hogy a kik e gyárat alapítani
akarják, mindenekelőtt üzleti célú, anyagi
hasznot követnek. De mert ez a vállalat a ne-
kik nyújtandó anyagi előnyökön kívül kétség-
telenül nagyobb anyagi előnyöket nyújt a bir-
tokosnak, kire nézve ezen új termelési ág fel-
tétlenül kedvezőbb (métermázsánként kap 80
krt és azonkívül takarmányul vissza a gyárba
beszállított répamennyiség 33%-nyi hulladékát
ingyen), de közgazdasági tekintetben is fontos:
nagy számú munkás-erőt foglalkoztat s így a
munkakereső népnek kenyeret ad; szóval, mert
minden egyes ily vállalat nemcsak közvetlen
előnyökkel bír az érdekeltekre, de közvetett
előnnyel is jár az általános közgazdasági
helyzetre: feltétlenül elismerést érdemelnek
azok, kik annak létesítésén munkálnak, ez
esetben a brassói „Czell Frigyes és fiai“ cég,
mint kezdeményező és alapító.

Csak hogy e gyár létesítése nem annyira
a kezdeményezőktől, mint inkább a birtokos-
ságtól függ.

Brassó, Háromszék- s Nagy-Küküllő me-
gyék egy része birtokosságának részvételétől
függ most már egyedül; mert ha a gyár pros-
perálásához feltétlenül szükséges répatermelés
folyó hó 10-éig biztosítatik, akkor a gyár fel-
állítására annál inkább biztosítva van, mert a
financirozás kérdése már teljesen el van in-
tézve. Ugy tudjuk, hogy összesen 4000 hold
területnek répával való bevetése követeltetik
hét évi kötelezettségre szolidáris alapon, — azaz
egy mindnyájáért és mindnyáján egyért. —
3000 hold esik Brassó megyére, 1000 hold
Háromszék- és N.-Küküllő megyére. Mindössze
nem nagyon sok s ha csak Brassó megye al-
s felvidéki járásának birtokossága — el is te-
kintve a kevés földbirtokkal bíró Hétfalutól —
összesen 64,052, holdra menő földbirtokának
huszadrészét köti le répatermelésre, akkor a
gyár léte már is biztosítva van. Ugy tudjuk,
hogy Háromszék- s N.-Küküllő megyék biztosí-
tották már a részükéről kívánt 1000 holdat, de
éppen Brassó megye, mint legérdekeltebb, nem,
sőt Apáca község, valamint a hétfalusi járás
községei nem jegyezték eddig még semmit.

Honnan van ez?

Pedig ezen községeknek ép oly érdekük
volna ebben, mint a másoknak.

Az egyetlen község, mely teljes fontossá-
gában fogta fel a kérdést: Hóltóvény, mely
csaknem megkértszerezte a reá eső részt, s utána
Barcza-Ujfalu, mely annyit jegyzett, a mennyi
reá esik; a többi mind kevesebbet és feltűnően
keveset Szász-Hermány, mely a reá eső 350
holdból 28 holdat, és Prázsmár, mely 330 hold-
ból 80 holdat jegyzet eddig.

Igy összesen 1482 holdnyi terület jegyez-
tetett eddig megyénkbel, tehát a szükségeltnek
nem egészen fele.

A jegyzési határidő még nem járt le, de
közel jár hozzá: csak hat nap van még hátra.

Ha ezen időig nem lesz biztosítva a 3000 hold,
— a szép terv dugába dől s nem lesz cu-
korgyárunk.

Azonban reméljük, minthogy a községek
és egyházak már tudják, hogy közvagyon ké-
pező birtok a felsőbbbség előzetes jóváhagyása
nélkül is jegyezhető, s midőn másrészt kellő-
leg fel is vannak világosítva e gyár fontossá-
gáról első sorban a birtokosságra nézve, — a
határidő lejártáig a szükséges földterület bizto-
sítva is lesz.

Természetes, hogy a szolidáris felelősség
követelése kissé megnehezíti az ügyet, mert az
annyira heterogen birtokos elemet szolidaritásba
hozni, illetve bírni, eleintén nehéz feladat. De
elvégre a hol előnyök vannak, ott egy kis
nehézségtől visszariadni nem szabad és birto-
kosságunknak is, ha előnyöket akar élvezni,
néni — bár csak erkölcsi — áldozatot kell
hoznia.

Belföld.

Brassó, decz. 3. (Országgyűlés.) A képviselő-
ház szombati ülése a regale-kártalanítási javaslat 10.
§ a feletti szavazással vette kezdetét s a ház a §-t
ifj. Andrássy Gyula gr. ellenindítványával szemben
193 szavazattal 47 ellenében elfogadta. A beadott mó-
dosítványok közül Hollóé elesett, ellenben elfogadott
gr. Apponyi, melyet Tisza Kálmán is magáévá tett,
Bokrossé és Varasdyé. — A névszerinti szavazásnál
minden pártból szavaztak pro is, contra is.

Nagy és élénk, részben zajos vitát keltett a 11.
§., melynél Unger oly módosítványt adott be, hogy a
kártalanítások megállapításánál a miniszter helyett a
pénzügyi közig. bíróság legyen a legmagasabb forum.
— Utána heves támadásokat intéztek a §, illetőleg a
kormány és igazságügyminiszter ellen. Fenyvessy Fe-
rencz, Horvát Boldizsár, kit az ellenzék megtapsolt,
Apponyi Albert gróf, Győri Elek s az Unger módosit-
ványa mellett szoltak Irányi és Szentkirályi Albert. A
szavak védelmére keltek Tisza miniszterelnök, Fabiny
igazságügyminiszter, Perlaky Elek és végül Wekerle
Sándor államtitkár, kinek elegans, tárgyilagos és a há-
borgó kedélyeket megnyugtató beszédével a vita már
véget ért.

Külföldi szemle.

Brassó, 1888. decz. 3.

Ferencz József uralkodásának negyvenedik év-
fordulója alkalmából a »Kreutzzeitung« igen lendüle-
tes és rokonszenves cikket közöl.

A »P. Corr.« figyelemreméltó berlini levele, a Né-
metország és Ausztria-Magyarország közötti viszony-
nak a német és osztrák valamint a magyar sajtóban ez
utóbbi időben történt megbeszélése alkalmából, con-
statálja, hogy a német és osztrák-magyar kormányok
közötti jó viszonylatokban a legkisebb változás sem
történt.

A berlini »Post« hosszabb cikket közöl az orosz
kölesönről s azt akarja bebizonyítani, hogy az irány-
adó körök véleménye most sem változott, hanem ugyan-
az, a mi volt ezelőtt. E lap attól tart, hogy az egész
százmilliónyi érték Németországba özőnlük, ha német
tőke idejekorán ez ellen ellen nem védekezik.

Vilmos császár állapotában folytonos javulás mu-
tatozik, de azért az orvosok azt tanácsolták az ural-
kodónak, hogy kimélje magát s néhány napig ne tá-
vozzék a szobából. A császár azért zavartalanul vé-
gezheti teendőit.

Reuss Henrik hg, Németország nagykövete, Bécsbe
való elutazása előtt meglátogatta Bismarck hg. biro-
dalmi cancellárt Friedrichsruheba.

A spanyol kormány, minthogy a rabszolga-ke-
reskedés az Afrika nyugati partjain levő spanyol bir-
tokokban már régen teljesen el van nyomva, most
arra törekszik, hogy az Angliával 1835-ben kötöt

szerződés felbontassék, mely Angliának azon jogot adta, hogy a Fernando Po sziget és a vele szemben fekvő partvidékek között, a spanyol vizekre küldendő hajókat, nehogy azok rabszolgákat szállítsanak — átkutassa; a kereskedelmi forgalom érdeke sürgetőleg követeli e jogosultság megszüntetését.

Garasanin, a szerbiai haladó-párt központi bizottsága nevében az összes párttagokhoz fölhívást intézett oly értelemben, hogy kövessenek el mindent, hogy a választások a vidéki községekben a legteljesebb törvényességgel vitessenek végbe. A szabadelvű párt központi bizottságának határozata ellenére, nagyszámu szabadelvű a radicalis párti compromissumot kötött a belgrádi skupstina választásokat illetőleg. Ennek folytán a Ristics közlönye által közzé tett jelölt-névsor nem tartható fenn. A radicalis központi bizottság a mellett agitál, hogy a nagy skupstinába Belgrádban 4 radicalis és 4 liberális választassék. A hír, a mely szerint a dissidens liberálisok önálló pártot akarnak alakítani, legalább egyelőre, alaptalan.

Zanzibárról jelentik decz. 1-éről, hogy a „Sophia” nevű német czirkáló corvette Saadani mellett számos járművet semmisített meg, melyeknek fegyvereket és lőszert kellett volna szállítaniuk a száraz földön levő fölkelők részére. A harcban tíz arab és német részről két tengerész altiszt esett el.

A szászok passivitása.

A szebeni „Tageblatt” szombati számának élén „Komoly órában” cím alatt tárgyalván a Steinacker affaire következményeit, felveti azt a kérdést, nem érkezett-e el még az ideje annak, hogy a szászok politikai tekintetben passiv álláspontot foglaljanak el.

Oly fontos e kérdés és oly nagy horderejű a tárgy első sorban magára a szász népre, hogy szükségesnek tartjuk, előbb teljes szövegében lefordítani e cikket — csak kisebb megjegyzéseket téve arra — s azután külön foglalkozni vele.

E kérdéses cikk — hű fordításban — következő:

Az utóbbi napok nyomott légköre végre tomboló viharra lett, melynek a szász néppárt képviselője, Steinacker Ödön, áldozatul esett. — De ezen történetek hordereje, melynek e napokban a magyar képviselőház és a budapesti kereskedelmi és iparkamara termeiben lejátszódtak, messze kimagaslik egy személyes eseményen színvonalán. Csekély jelentőségű kezdetből alig sejthetett gyorsasággal s általános meglepetésre oly események láncolata fejlődött, melyek politikai következményekkel, sőt talán végzetes hatással lehetnek már a legközelebbi napokban népünkre. Ezen eseményekkel nyugodtan és komolyan szembenézni s azokból politikai magunktartásához szükséges és logikai következményeket levonni, szerintünk kötelessége minden, népecskénk fenntartása iránt melegen érző hazafinak, de mindenekelőtt a szász néppárt nyilvános közlönyének.

Senki, még elfogultabb s legpezsgőbb vérű elleneink sem fogják az igazságnak csak látszatával is tagadhatni, hogy a szász néppárt és hivatott képviselői részéről minden megtörtént, hogy magyar testvéreinkkel békés egyetértés teremtesék. Sulyos áldozatokkal, fájdalmas rezignációval megkísértettük, eltemetni a régi viszály okait; — sokról, mire nézve ez országban irott joggal véltünk birni, lemondunk, csak annyi levegőt és világosságot követelve, hogy becsületesen állhassunk fenn, mint német törzshez tartozó magyar állampolgárok. Programmunk, választói gyülekezeteink, parlamenti képviselőink, sajtónk, — mindannyi hangosan beszélő bizonyosságot tesznek mérsékletünkről, becsületes törekvésünkről a vezető törzsszel való megértetésre és nyílt hazafiságról.¹⁾

Ezen tartózkodó, békére kész álláspontunkban megmaradtunk akkor is, midőn ez év elején Meltzl előzőkeny beszédére a miniszterelnök kevés elismeréssel felelt²⁾ s a sok éles provokálás bizony nehézzé tette a tartózkodás szerepét. Hisz arról volt szó, hogy tényleges bizonyosságot kellett adni szemben az általános elterjedt rágalommal és hamis információkkal, hogy a szászok nem államellenesek, s hogy szerény követeléseik nincsenek ellentétben sem a fennálló törvényekkel, sem a magyar állam életérdekeivel.³⁾

¹⁾ De igenis, tagadja ezt minden elfogulatlan ember. Mikor tettek ilyent a szászok, de különösen vezetőik — az egyellen Meltzl kivételével s még inkább sajtójuk? Avagy békekeresésre vall az is, ha a „Kr. Ztg.” „bis auf's Mezer” akar menni a magyarokkal? Pedig a ki ezt mondta és írta, azt a szászok ország képviselőjükké választották, ezzel szentesítve, hogy helyes uton jár. Avagy békeszeretet az is, ha a legkiválóbb szász népvézérek egyike egész nyíltan azt mondja: „Wir haben die Magyaren, wir brauchen sie nicht?” Ha tetszik, nevekket szolgálunk.

²⁾ Mert ő sem maradhatott ment a hamis állításoktól.

³⁾ És adták-e? Mivel?

A legutóbbi országgyűlési ctyklus alatt semmi állott távolabb a szász képviselőktől, mint újból felidézni a nemzetiségi kérdések régi termékleten magvát. Ekkor tetszett Busbach P. képviselőnek a nov. 21-iki képviselőházi gyűlésbe bevetni a nemzetiségi vita gyújtó fátyláját. Napirenden a regale megváltás fölötti törvényjavaslat állott s szőlőnek nem volt kényserítő oka, beszélni Magyarországnak a városok által leendő magyarosításáról.

Ámde megtette a ház tetszésnyilatkozatai közepette s az elnök nem látta be, hogy szőlő eltér a vita tárgyától, vagy izgat a nemzetiségek ellen.⁴⁾ — Midőn azonban két nappal később Steinacker Ödön Busbach kihívására felelve, ugyanezen tárgyat érintette⁵⁾, egy csapással megváltozott a jelenet. Közbeiktatások halatszottak „Poroszországi denuncziációk”-ról, az elnök rendreutasítással élt s növekvő izgatottság között fakadt ki Tisza miniszterelnök a szászok vezetői ellen, — szóval a zajgó tenger tombolt és áldozatot kívánt.

Megkapta. Steinacker Ödön politikailag meghalt.⁶⁾ Természetesen szebb lelépést kívántunk volna e szánalomra méltó férfinak a parlamenti szinterről. Ha Steinacker az ország láttára teszi le vala az ellene csinált ellenséges hangulat nyomása alatt népképviselői mandátumát, melyet tekintettel másutt vállalt kötelességekre szabadon nem gyakorolhatott, úgy mint politikai martyr⁷⁾ használt volna küldői ügyének, magát pedig megkimélte volna egy mély megaláztatástól. Ámde úgy látszik, hogy a kiméletlen heccz megfosztotta a szánalomra méltót a tisztán látástól és helyes ítélőképességtől.⁸⁾

Nem szándékozunk itt újból taglalni azon szomorú jelenetet, melynek néhány nap előtt a budapesti kereskedelmi és iparkamara színhelye volt.⁹⁾ E jelenet inscenizása ügyes rendezők és irgalmatlan politikusok kezére vall. A kötelességek elkeseredett harca közepette s a választás elé állítva, hogy vagy mint meggyőződéséhez hű népképviselő szálljon sikra jog- és igazságért s így elviselje ennek következményeit is, vagy pedig feláldozza szabad véleményét és meggyőződését, ő az utóbbit választotta, egyelőre megmentve állását és kenyerét.

De a mit népünk minden hive érez, azt ki kell mondanunk: sajnáljuk, hogy nem választott másképen.¹⁰⁾ Mert ama végzetes órában, melyben Steinacker Ödön kimondta kiméletlen bírái előtt a visszavonást, sokkal több forgott kockán, mint egy család anyagi léte, e mellett a szász néppárt politikai becsületéről is volt szó, melynek kezéből vette St. a népképviselői mandátumot, a legnagyobb megtiszteltetést, melyet a nép a modern alkotmányos életben nyújthat. Ezen kinos eset alkalmából kötelessége már most nemcsak a választókerületnek, melyet St. képviselt, — hanem az egész néppártnak, komolyan megvizsgálni a St.-affaire által teremtett helyzetet s ennek alapján a szükséges határozatokat hozni.

Hogyan volt lehetséges, hogy St. beszéde ily vihart idézett elő s milyen lesz jövőben képviselőink helyzete, hogy ily beszéd ily borzasztó következményeket vonhatott maga után?¹¹⁾ Már meg volt említve, hogy nem St. adott alkalmat e vitára; beszéde csak visszhangja volt Busbach vészkiáltásainak.¹²⁾ De a mit St. mondott, az sem alkalmas magában véve arra, hogy a hatalmasok ily nagy haragját felidézze;¹³⁾ hisz ő csak oly tényt konstatait, melyet előtte a szász néppárt más képviselői adott alkalommal sokkal élesebb hangon s élénkebb hangsúlyozással hoztak szóba. — Miért tehát éppen most e rendkívüli izgatottság és nagy zaj? Kétségtelen, hogy St. megjegyzései a magyarosításról s a nemzetiségi törvény be nem tartásáról az állam kormányzóinak e pillanatban nagyon alkalmatlanok voltak s ők minden áron, csirájában akartak elfojtani minden nemzetiségi vitát. Eljárásuk okait nem

⁴⁾ Busbachnak bizonyára eszébe sem jutottak ekkor a nemzetiségek, előtte csak egy magyar főváros volt.

⁵⁾ Csakhogy valótlán alakban.

⁶⁾ Önmaga csinált magának koporsót, egész tervszerűen ásta meg a sírját és a ki behantolta, az is önmaga volt.

⁷⁾ Könnyű ám az ilyen martyrság; csakhogy semmit sem ér.

⁸⁾ Azaz más szavakkal: a materialismus fölülke-rekedett a férfiaságon.

⁹⁾ Erre nézve magunk is azon véleményen voltunk kezdettől fogva, hogy a kamara túl lőtt a célon, helytelen formát választott a küönben megérdemelt megrendszabályozásra.

¹⁰⁾ Nincs is abban a választásban semmi, a mi arra emlékeztetne, hogy férfi teite; az egy hajsza-nyival sem több, sem kevesebb, mint közönséges kufarkodás; megalkuvás a pénz és becsület között.

¹¹⁾ Minden hazafiatlan beszédnek ez lesz a sorsa.

¹²⁾ Phrázis!

¹³⁾ Mert az urak nem találnak semmi megbot-ránczólatot a hazafiatlanságban.

szándékozunk kutatni, nekünk elegendők a megtörtént események s csak igyekszünk tisztába jönni azoknak horderejével reánk nézve.

A szász néppárt egy képviselőjének a magyarországi nemzetiségek kedvezőtlen helyzetéről szóló nyilatkozata tehát a ház elnöke által a házszabályok alapján, — mint izgatás és békezetavarás dorgáltatik, egy magyar képviselő által „denuncziáció”-nak bélyegeztetik. — Igen, sőt a miniszterelnök a szász nép vezetőinek, kiknek leghivatottabb képviselői a képviselőházban ülnek, a hamis próféta vádját veti szemökbe.¹⁴⁾

Senki sem tételezheti fel, hogy a St. szomorú esete vissza fogja riasztani a szász néppárt képviselőit azon kötelességek teljesítésétől, melyet a párt programja nekik előir. Mert a szász népnek vannak óhajai és panasza, melyeket az alkotmány és honi törvények keretén belül a hivatott forum, az országgyűlés elé kell hoznia. Ha ez jövőben nem volna lehetséges a nélkül, hogy a denuncziálás, hazaárulás és népámtás vádjait vágassa szemébe s gonosz üldöztetésnek tegye ki magát, akkor eljött az ideje annak, megmondolni azt: vajjon van-e még helyes légkör Magyarországi törvényhozó testületében a szász nép képviselői számára s vajjon egy magasabb kötelesség nem parancsolja e azt, hogy lemondjon ezen testület tanácskozásában való részvételről, melyben népünk képviselőjének nyílt szava nem talál többé meghallgatásra és visszhangra. Mi azt hisszük, e pillanat már most beállott. Más véleménynek, mint a Busbach által képviseltnek, úgy látszik, nincs többé helye a képviselőházban.¹⁵⁾

Vidéki hangok a Steinacker ügyben.^{*)}

Filtsch József ultra szászérzelmű országgyűlési képviselő ithon tart órációt a „Kronstädter Zeitung” után az ő hiveinek és az olvasóinak a Steinacker ur híres esetéről.

Jól is teszi. Azért nem kap sem elnöki rendre-utasítást; s az öreg Tisza sem fogja „a poklok fenekére fricskázni” kegyetlen szavával.

Két dolgot azonban hamisan állít és magyaráz Filtsch ur a jámbor olvasóknak. Legyen szabad tehát ugyanazon módon, vagyis újságban, a mint ő azt tette, helyre igazítanunk.

Azt állítja, hogy Tiszának nincs igaza, midőn a szászokat hálátlansággal vádolja a regale ügyben, mert azt mindenki tudja, hogy az országgyűlés magyar többsége nem a szászok kedvéért terjeszti ki az erdélyrész városokra is a megváltás áldását, hanem a székely községekre.

Ugyan ugy-n? Hát akkor az a temérdek sok beruházás is, mit az állam idáig tett, tesz és ezután is tenni szándékozik a volt Királyföldön, szintén mind a székelyek érdekében történt-e? Ott vannak pl. — hogy csak keveset említsünk a sok közül — a vasutak, a katonai elhelyezések.

Milliók és milliók mentek ki és mennek e czimen a kormány előterjesztései és az országgyűlés hozzájárulása folytán évről-évre a nélkül, hogy ezekből a volt székely vidékeknek még csak számbavehető haszna s előnye is lett volna és lenne ahhoz képest, a mit a korábban is jobb létben volt szászok huztak és huznak azokból.

Ezt jó lesz Filtsch urnak megjegyeznie és el nem felejtetnie, ha valaha még alaptalanul gyanusítani akar egy országgyűlési többséget és egy kormányt.

A másik tévedése az, hogy szemére veti szegény Steinackernek, — hogy a kinek családja s gyermekei vannak, a kikért aggódnia kell a mindennapi kenyér végett, az ne legyen országgyűlési képviselő, mert az nem annak való, mivel nem elég független.

Ez egy alapján vett generális tévedés, avagy hamis ámtás. És ha szabad egy — bár nagyon triviális, de idetaláló hasonlattal élni, mely az állatvilágból van merítve s tulajdonképen a nevek nélkül idézet is — azaz Steinacker urat egy oroszsláborben volt beteg fűleshez hasonlítani, akkor a Filtsch ur eljárása éppen az ellenkező.

Mi, a kik az ország terheit hordozzuk és az ország zömét képezzük s mint ilyenek oda küldjük az ország szívébe a képviselő urakat törvényt hozni a közjóért érdekében, többnyire mind gondterhes, családi életet élünk és aggódunk magunk s mieink érdekében a mindennapi kenyérért. Meltán elvárhatjuk tehát, hogy azok, a kik rólunk gondoskodnak s törvényeket akarnak hozni a mi érdekeinkben, szintén is,

¹⁴⁾ Hát vajjon nem-e tényleg hamis próféták? Vajjon egy hajszaínyit elért-e a szász nép abból, mit neki ígértek?

¹⁵⁾ Tehát passivitás! Ám tessék, fogjanak kezét e tekintetben is az oláhokkal, de a következményeket is vonják le belőle. Mi nem fogjuk megbánni, de vajjon ők, a szászok sem? A jövő mutatná meg!

* Mut számunkra már későn érkezett.

merjék alapjában s tehát közvetlen tapasztalathól is az élet ezen közönséges mindennapi és legfőbb viszonyzatát. E nélkül az ő okoskodásuk légből kapott elvont, üres okoskodás, a minek gyakorlati értéke és jelentősége rendesen vajmi kevés szokott lenni.

És szerintünk az épen a nagy baj, hogy ha némi képviselő urak annyira szabadnak és függetlennek érzik magukat, miszerint felbátorodnak ebből kifolyólag néha még arra is, hogy bolondot is beszéljenek, rosszat is cselekedjenek az immunitás kikötőjében.

Mert hol van az megírva, hogy a képviselő — ha már független állásu — okvetlenül okos, bölcs, tapasztalt s honszerető észszel és szívvvel bír? Seholl! S tehát épen azért, szerintünk, nem árt, ha egy kicsit oka és módja is van hozzá minden képviselőnek arra, hogy jól meggondolja és fontolja minden oldalról azt is, a mit az ország érdekében mondani és tenni akar. Sőt kimondjuk kereken azt is, hogy az olyan Filtsch-féle hűsködésre és szájaskodásra, a mely „egészen független” (vogelfrei) emberektől ered, nem is adunk annyit, mint arra, a melylyel esetleg kockázatot is valamit az illető. Amarra azt szoktuk mondani: könnyű neki, ha kell, bolondot is mondhat, mert nincs veszíteni valója; — de erre azt mondjuk: lehet igaz, a mit állít, különben nem beszélne kárára ugy.

Steinacker urnak is — szerintünk — nem az törté a nyakát, hogy a kenyérért aggódott; hanem igenis az, mert tévedett és hazafiatalan dolgot gondolt és mondott, midőn a magyarellenes dolgokkal előhozakodott még akkor is, a midőn sem oka, sem helye nem volt annak.

Szóltott ő még sokszor ilyen hangon; de akkor legalább a látszat azt bizonyította, hogy őszintén beszél. De most kiderült, hogy vagy mély gyűlölet és bosszu vezeti mégis a nyelvét ez ügyben, vagy hiányzik ő nála a fejben valami. Mindkét esetben megérdemelte tehát sorsát. És bizonyára, ha annyira független állásu vitéz és hős lett volna is ő, mint F. ur, még ugy is nagy baj esett volna a történetek miatt — ő benne.

Ott van például Mocsáry Lajos! Ki az ördög ad valamit az országgyűlésen mint törvényhozóra? Pedig utóvégre is, szerintünk az a fő egy képviselőre nézve, hogy az országgyűlésen s ne pedig csak a nemzeti-ségi lapocskákban és gyűléseken adjanak rá valamit, respektálják őt és hallgassanak s hivatkozzanak rája.

Okulhatna ebből Filtsch ur is — ha akar.

Helyi és vidéki hírek.

Lapunk mai számának tárczarovata rendkívüli tárgyhalmozás miatt kimaradt.

Kérelem. Azon t. előfizetőinket, kik előfizetési díjaikkal még hátrálékban vannak, kérjük kitisztelettel, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb beküldeni.

Időjárás. A szép tavaszi időjárás egészen megváltozott. Vasárnap egész nap esett, este és éjjel pedig nagy szél dühöngött városunk fölött, melynek számos ablak esett áldozatul. Hétfőn reggelre a szél még nem csillapodott ugyan, de már javában havazott is.

A király negyven éves uralkodói jubileuma monarchiánk mindkét államában a legnagyobb csendben csupán isteni tiszteletekkel ünnepeltetett meg. Az osztrák urakháza decz. 1. ülésén az elnök lelkes szavakban emlékezett meg ő felsége trónraléptének negyvenedik évfordulójáról; a bécsi kereskedelmi kamara ő felsége negyvenéves uralkodói jubileuma alkalmából 7-én tartott diszülésén Isbary elnök beszédet tartott, melyben kifejezést adott a loyaltás és hála érzelmének, melylyel Alsó Ausztria egész kereskedő- és iparos-osztálya viseltetik a hön szeretett uralkodó iránt, ki irányukban hosszú országlása alatt, kegyének anynyi jeleit adta.

Dobieczy Sándor miniszteri főmérnök — mint Budapestről táviratilag jelentik — ma Brassóba érkezik, hogy a létesítendő Brassó-Zernest és Brassó-Sepsi-Szentgyörgyi vasutvonal műszaki bejárásán a közmunkügyi miniszteriumot képviselje.

Az E. M. K. E. aradi választmányának alakuló gyűlése f. hó 7-én lesz. A gyűlésre az igazgató-választmány képviselőiben lapunk szerkesztője, mint az E. M. K. E. jegyzője f. hó 5-én Aradra utazik.

Steinacker Ödön — mint Szebenből jelentik — N.-Disznódra utazott, hogy eljárásáért számot adjon választóinak.

Fillérestély. Holnap este lesz a Nr. 1. nagytermében a helybeli prot. jótékony nőegylet harmadik fillérestélye. Az élvezetesnek ígérkező estély eléggé változatos programját már közöltük s így ez alkalommal csak arra szorítkozunk, hogy ajánljuk az estélyt a t. közönség szíves figyelmébe.

Dalestély. Magyar dalárdánk — mint értesülünk — ez évi III-ik szabályszerű rendes dalestélyét folyó

évi december hó 15-én fogja megtartani a szokott helyiségben. A meghívók szétküldése már folyamatban van; az érdekes és változatos műort közelebből fogjuk ismertetni.

Halálozás. Fröhbeck Károly megyei főszámvevő sulyos családi csapás érte: anyja, özv. Fröhbeck Teréz f. hó 2-án, élete 79. évében meghalt. Temetése ma d. u. 4 órakor lesz a gyászházból, Szt.-János-utca 623. sz. a.

A bolonyai vízkérdésben szombaton este értekezlet volt a „Fekete medve” című vendéglőben, melyen azonban kevesen jelentek meg épen azok közül, kik leginkább sürgették az értekezlet megtartását. Elhatározottak, hogy adassék be egy kérvény közvetlen a belügyminiszterhez, melyben ez felkéressék, külön küldendő közeg által megvizsgáltatni a vízhiányt és annak alapján elrendelni, hogy a város — akár honnan és akármilyen módon — tartozik vízzel gondoskodni. Hasonlóképp be fog adatni egy kérvény a városi képviselőkhöz is. A bolonyai vízkérdésre lapunk jövő számában még visszatérünk, addig megjegyezzük, hogy Kärtsch városi főmérnöknek sikerült a Jancsi-réten egy új forrást felfedezni, mely hat bolonyai kut vizét egy harmadrész vízmennyiséggel fogja gyarapítani. A forrás már összekötetésbe hozatott az illető vezetékekkel.

Ágyuszállítás. A múlt héten — mint annak idején közöltük volt — nagy számu Krupp-ágyu szállítást Predealon át Romániába. Most szombattól kezdődőleg folyton Brassóba szállítatnak teljesen új ágyuk Bécsből. Csak a szombati nap folyamán három, egyenként 24 vagonnal bíró, tehervonat érkezett ide csak ágyukkal s hír szerint még fognak hozni. Természetes, hogy az ily nagymérvű ágyuszállítás általános feltűnést kelt.

Szíves kérelem. Közeledvén az ünnepnapok, mely alkalomból szegény és árva gyermekeket a „Rongyos egylet” is segíyezni, tisztelettel kérjük azon könyörölés szíveket, kik az egylet céljához adományaikkal még nem járultak, vagy a kiket a szög meg nem találhatott, hogy szegényeinknek szánt használhatatlan ócska ruhadarabjaikat az egylet gazdájához Józsa Mihály ev. tanító urhoz (Bolonya ev. magyar templom udvar) elküldent szíveskedjenek. — Brassó, 1888. decz. hó 3. — Az elnökség.

Lenhossek József budapesti egyetemi tanár, a hirneves tudós, f. hó 3-án meghalt.

Találtatott az ó-brassói-klostrom-utczában egy kulesköteg. Tulajdonosa átveheti a városkapitányságnál.

Műkedvelői előadást rendezett — mint Hétfaluból lapunknak írják — a négyfalusi szegény gyermekeket segélyző egylet f. hó 1-én este a csernátfalusi „International” nagy termében a szegény gyermekek karácsonyi felruházása javára. Színre került a „Czigány” című színmű. Az előadás — melyen a négy falu színe-java teljes számban vett részt — minden tekintetben jól sikerült. Utána táncz következett, mely vasárnap reggel 7 óráig tartott.

A segessvári megyeházbólról utólag írja egyik ot-tani levelezőnk, hogy a bálnak még van egy eredetisége t. i. hogy ott minden tárgy magyar ipar terméke volt. A nyomtatványokat Horeth segessvári nyomdász készítette; a rendezői jelvényeket (eddig Párisból volt szokás hozatni) melyen a megye zománczszínű jelvénye volt igen szép kivitelben, Tesztory budapesti cézg szál-lította; a bálanyai remek tánczrend Seefehlner J. H. udvari szállító s Tesztory műve; a kotillionokat s jelvényeket, nemkülönben a női tánczrendeket igen jutányosan Seefehlner állította ki, míg az összes élő virágcsokrokat Zobácz J. kolozsvári kertész szállította. E szerint ez a bál nemcsak fényes, de minden tekintetben magyar bál is volt.

Közigazdaság.

Szállításügy. A szállító közönség ezennel figyelemztetik, hogy a Romániába menő vasuti szállítmányok szállító leveleit latin betűkkel kell kiírni.

Czukorrépa-gyár Botfaluban.

A Botfalván létesítendő répaczukor-gyár tárgyában — melynek felállítását Steffen Károly és Czell Frigyes és fiai tervezik — péntek d. u. Roll Gyula kir. tanácsos alispán elnöklété alatt magánjellegű értekezlet volt az összes községi előjárókkal, melyen néhány érdekelt magánoson kívül még jelen voltak a főszolgabírák, szolgabírák és jegyzők.

Az alispán német nyelvű beszédben — melyet Tompa Sándor főjegyző azután magyar nyelven adott elő — kifejté ezen gyár létesítésének fontosságát, felhíva a jelenlevők figyelmét arra, hogy első sorban a községi előjárók hivatvák ez ügyet felkarolni s hangsúlyozva, hogy — bár ez értekezlet magánjellegű — annyiban hivatalosnak is tekinthető, hogy ugy a községek, mint egyházak közvagyonot képző területet is

használhatnak fel répatermelésre a felsőbbség biztos jóváhagyása reményében. Erre nézve a brassói ág. ev. egyház tanácsa már is szép példát adott, midőn kimondotta, hogy mindazon bérlőnek, a ki czukorrépatermelésre — arányosan — kötelezi magát, bérszerződését a jelenlegi feltételek mellett meghosszabbítja.

A tárgyalás rendén hozzászóltak a kérdéshez az alispán és főjegyzőn kívül: Ádám Károly, Czell Frigyes, Czell Károly, Dück József, Horváth Péter és Hubbes János, mind a czukorgyár létesítése mellett.

Az értekezlet végül a feltételek közé beveendőnek mondta ki, hogy azoknak, kik most kötelezik magukat termelésre, jövőre mindig előnyt adjon a részvénytársaság mások felett. Kimondatott, hogy a községi képviselő testületek a községek nevében is jegyezzenek elő természetesen szánt területet s mint-hogy a kívánt területnek eddig csak fele — 1500 hold — jegyeztetett, f. hó 7-én az értekezlet tagjai az eredmény számbavétele céljából ismét gyűljenek össze, addig pedig, minthogy Hétfalu s Apácza még nem jegyzett, tartassanak ott is értekezletek.

Eddigélő következő jegyzések történtek: Botfalu 87, Hóltövény 300, Hermány 28, Krizba 50, Brassó 200, Földvár 140, Ujfalu 60, Keresztényfalva 45, Mogyorós 57, Szentpéter 77, Rozsnyó 73, Veresmart 23, Prázmár 80, Vidombák 106, Volkány 20, és Fekete-halom 136 holdat,

Táviratok.

Bécs, decz. 4. (A „Brassó” eredeti távirata.) Az utczasarkokon tegnap este az uralkodónak a miniszterelnökhöz intézett kézirata volt kiragasztva, melyben a lakosságnak köszönetét fejezi ki a hódolat-nyilvánításért.

Berlin, decz. 4. (A „Brassó” eredeti távirata.) A császár betegségéről nyugtalanító hírek terjesztettek a tőzsdén; e hírek azonban alaptalanok.

Brüsszel, decz. 4. (A „Brassó” eredeti távirata.) A királynét, mikor tegnap sétált, szocialisták tüttyökkel inzultálták.

London, decz. 4. (A „Brassó” ered. távirata.) A „Daily Telegraph” jelenti Pétervárról, hogy az orosz katonai hatóságok védelmi terveken dolgoznak, mert attól tartanak, hogy az ellenségeskedések egyszerre törendnek ki nyugaton és keleten.

Nyílt tér.)*

Városligeti testgyógyintézet Budapest.

Ezelőtt dr. Fischhof-féle hidegvízgyógyintézet.

Tudomására hozatik a t. cz. közönségnek, hogy Fischer Győző ur, csász. kir. udvari szállító, sebészeti mű és költ-szertáros, a város ligeti testgyógyintézet igazgató tulajdonosa Rudapestről decz. hó 5-én reggel ide érkezik. Nevezett f. hó 9-ig az „Európa” szállóban fog tartózkodni, s ez idő alatt naponta 12 óráig délbe, és 3-tól 6-ig délután értekezhetnek vele oly betegek, kik a test bármely elferdüléseiben, mint lud-talp, lóláb, dongaláb, sasoklob, gacsostérd, izületi zsugorodások, és merevség, végtagok korlálól mozgathatósága és elgörbüléseiben, továbbá gerincz-oszlop elferdüléseiben, mint oldal, hát- és mell-görnyes és tyukmellben szenvednek. Minden betegségek a fenti intézetben a legtöbb esetben műtét nélkül oly készülékek segítségével kezeltenek és pedig a legszebb eredménynyel, mely készülékek minden betegnek a főnjárást lehetővé teszik és így az ágyban fekvés kényszere alól fölmentetik. Nem ajánlathatik továbbá eléggé figyelmükbe azoknak, kik logóhasban és sérvekben mint lágyék, czomb- és köldök-sérvben szenvednek.

Minden szenvedőknek legjobb alkalmunk van most arra, hogy kellő felvilágosításokat nyerve Fischer urtól, betegsükhöz szükséges gépezetek felől, egy szebb jövőt teremthessenek maguknak.

*) Ezen rovat alatt megjelent közleménynek sem tartalma sem alakjáért nem vállal felelősséget a szerk.

Brassói piaczi árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1888. december hó 4-én.

Román papírpénz à 20 frankos	9.10 vétel	9.12 eladás
ezüstpénz à 20	9.—	9.02
Napoleon d'or (aranypénz)	9.64	9.66
Török lira	10.92	10.94
Arany	5.70	5.72
Orosz papírrubel	123.—	125.—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

HIRDETMÉNYEK.

Szám 10772.—1888.

Pályázati hirdetmény.

Kis-Küküllő vármegyében az üresedésbe jött kosszaszói járási orvosi állásra, melynek javadalmazása 300 forint fizetés és 200 frt utazási állomány, s mely az 1886. évi XXI. törv.-cikk 80. §-a alapján kinevezés által fog betöltetni, ezzel pályázat nyitattik.

Pályázni kívánókat felhívom, hogy az 1883. évi I. törv.-cikk 9. §-ban a járási orvosokra nézve megállapított képesítési okmányokkal felszerelt folyamodásaikat 1889. évi január hó 15-éig a vármegye alispánja utjáu hozzám adják be.

Kis- és Nagy-Küküllő vármegyék főispánjától.

Dicső-Szent-Márton, 1888. november hó 30-án.

Gróf Bethlen Gábor,
főispán.

(408) 1 3

Szám 1496./1888. telekkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A nagy-sinkai kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Krauss Rezső ügyvéd által képviselt *Morgondai ev. luth. iskolai pénztár* végrehajtónak ügygondnok Cape-ius Gusztáv által képviselt *Morgondai Branisce szül. Prescura Anisie hagyatéka* mint végrehajtást szenvedő elleni 100 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a nagy-sinkai kir. járásbírósa területén lévő Morgondai községében és határán fekvő, a morgondai 33. számú telekjegyzőkönyvben A + 1—64. és 66—79. rendszám alatt, vagyis 327, 328, 789, 1504, 1558, 1643, 1728, 1955, 2028, 2566, 2639, 2916 $\frac{1}{2}$, 2982, 4684, 4839, 5192, 5332, 5631, 5634, 5689, 5692, 5870, 5913, 5937, 6018, 6096, 6184, 6324, 6392, 6939, 6940, 6941, 6978, 7344/b, 7495, 7506, 7710 $\frac{1}{2}$, 7977/a, 7998, 8202, 8281, 8436, 8526, 8740, 8823, 9292, 9293, 9366, 9711, 9784, 9803, 9906, 10017, 10046, 10117, 10313, 11512, 11773, 11881, 11892, 12018, 12048,

12071, 12479, 12491, 12576, 12997, 13546, 13635, 15068, 15123, 15153 a, 15153/b, 15177, 15189, 15484, 15504, 15507, 15601, 15625, 16245, 16247, 16796, 17638. és 17834. helyrajzi számok alatt felvett ingatlanokra az árverést 1219 frtban ezzel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi január hó 14-ik napján délelőtti 10 órakor *Morgonda* község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron aló is el fognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át — vagyis 121 frt 90 krt — készpénzben, vagy az 1881. évi LX. törvénycikk 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Nagy Sink, 1888. október 7.

A kir. járásbírósa telekkönyvi hatósága.

(386) 1 1

Csernea, kir. albiró.

Jó tanács

aranyat ér! E szavak igazságát különösen **betegségi esetekben** lehet megismerni és ez okból jönnek Richter kiadó intézetéhez a legszívesebben köszönő iratok „A betegbarát” című, rajzokkal ellátott kis könyv elküldéséért. Mint a szerencsésen meggyógyultak hozzányomtatott értesítései bizonyítják, a benne foglalt tanácsok követése által még oly betegek is gyógyulást nyertek, akik már minden reményt feladtak. E könyv, melyben **húszéves** tapasztalat eredményei vannak letéve megismeri a legkomolyabb figyelembevétel minden beteg részéről, bármi bajban is szenvedjen. Ki e becses könyvet megszerezni óhajtja az írja egyszerűen egy levelező lapra magyar nyelven „Egy betegbarátot” és pontos címét s címezzé a levelező lapot Richter kiadó-intézetébe Lipcsében. A megküldés ingyen történik.

„ELSŐ ERDÉLYI BANK” BRASSOBAN.

Az „Első erdélyi bank” Brassóban folyó 1888. évi november hó 1-étől kezdve

évi 5%-kal
kamatoztat giro-betéteket és maga fizeti a betétek után a kamat-adót.

Az igazgatóság.

376 11—12

A legjobb
brünni szövötteket

szállítja gyári áron a
SIEGEL-IMHOF

posztgyári raktár Brünben.

Egy elegáns ösz- vagy téli

férfi-öltönyre

elég egy szelvény 3-10 mtr, vagyis

4 bécsi rőf hosszúságban.

Egy szelvény ára:

4-80 frt közönséges,

7-75 „ finom. öz. -féle

10-50 „ finomabb,

12-40 „ legfinomabb

valódi *gyapjából*.

Ezenkívül kaphatók legnagyobb

választékban: selymmel átszőtt

kamarnok, felső-kabát szövöttek,

palmerstonok és boy telikabátokra;

loden, vadászok és gazdák számára,

peruvieme és tosking salouruhák,

szövetek női ruhák számára stb.

Jó árúért és pontos kiszolgáltatásért
Minták ingyen s bérmentve.

AZ „ALBINA”

takarék- és hitelintézet brassói fióktelene

elvéllal takarékbetéteket a felmondási határidő szerint 5, 4 s 3 $\frac{1}{2}$ százalék mellett, melyek után maga fizeti a 10% jövedelem-adót.

Vásárol és elad „Albina”-zálogleveleket a napi árfolyam mellett, melyeket legmelegebben ajánl a t. közönségnek, mint a legjobb és legbiztosabb befektetési papírt.

Leszámitol váltókat — legkevesebb két aláírással — azok természete szerint 6 $\frac{1}{2}$ és 8% kamatláb mellett.

Leszámitol váltókat csak egy aláírással is 7%-kal, ha azok jelzálogilag biztosítvák.

Engedélyez nyílt hiteleket 6 $\frac{1}{2}$ % mellett.

Ad kölcsönöket biztos értékű árukra, melyeknek értéke nem könnyen változó, a kölcsönösszeg szerint 6 $\frac{1}{2}$ —8% mellett.

Előlegez értékpapírokra, melyek a budapesti, bécsi s bukaresti tőzsdén játszanak, 6 $\frac{1}{2}$ % mellett, árfolyambeli értékeik 85%-áig.

Vásárol és elad ércpénzeket a napi árfolyam szerint. Elvéllal megbízásokat mindennemű értékpapírok vásárlására s eladására a legelőnyösebb feltételek mellett.

Bérbe ad a brassói pályaudvar közvetlen közelében lévő s azzal az „Albina” tulajdonát képező külön vasuti vágánnyal összekötött telkeken akár szabad rakhelyeket, — akár egész raktárokat, akár pedig azoknak csak egyes részeit; valamint letétbe felvesz raktáraiba olesó fekbér mellett kisebb árumennyiségeket is.

Bővebb felvilágosításokat készséggel nyújt ugy a brassói fióktintézet pénztára, valamint az intézetnek Brassón kívül lévő bizalmi férfai.

HIVATALOS ÓRÁK

délelőtti 8 órától délutáni 2 óráig.

A fióktintézet helyisége:

Brassó, főtér 90. sz. a., az I. emeleten.

TÜDŐ-BAJOK!! (390) 3—50.

Lég-exhaláció

gyógyít

tuberkulizist (tüdővést, sorvadást),

A hihetetlen, az orvosoknak elérhetetlennek látszó ideálja, hogy tüdőbajt gyógyítani lehessen, teljesen el van érve. Világhírű tanárok és orvosok elismerései, gyógyultak száz meg száz levelei melyek autentikus másolatai kívánatra megdönthetetlen meggyőződés czéljából bérmentesen megküldetnek, — orvosi szaklapok kedvező tudósításai, a legnagyobb kórházak használata a legfényesebben bizonyítják a „Rectal-Injection”-val való exhalatio gyógy módnak meglepő, soha nem remélt sikerét.

Statz osztálya: „Láz, éjjeli izzadás, köhögés, váladék elmaradnak, nagyszerű étvágy áll be; súlygyarapodás 5 kgr.-ig.” — Dr. M. Langbein: „Harmínez, magas foku tuberkulózus beteg mind felgyógyult.” — Hasonlót jelentenek a betegek is.

— A kúra nem terhes, nem zavaró és biztosít utóbajok ellen. —

A cs. kir. szab. „lég-exhaláció-készülék” (Rectal-Injection) teljes felszereléssel, magánhasználatra 8 frt. készpénz beküldéssel vagy utánvét mellett; légszemeszróvel 10 frt. — Szétküld:

Dr. Altmann Károly, Bécs VII. Mariahilferstrasse 80.

Rectal-Injection

gyógyít

asthma-t, idült bronchial-katarrhust.

Példaképen többek között értesít Dr. Bergson tanár és Dore és Mr.: „Köhögés, váladék, láz és hörgés három nap alatt csökkent, azután egészen eltűnt. Az álom és étvágy ismét visszatért; a test hetenkint $\frac{1}{2}$ v. 1 kgrm.-nyit nyer sulyban. A legfárasztóbb életmódot ismét folytatni lehet.” — Cornil tanár és Verneuil tanár: „Asthmá nál azonnal megszűnik a légzési nehézség. Teljes gyógyulás gyakran már 8 nap alatt.” — Dujardin-Beaumez tanár: „Idült bronchial-katarrh teljesen gyógyult.” — Fräntzel tanár, dr.

Ujpest, főutca 75.

Ujpest, főutca 75.

Első magyar

Aetherikus olajok, essenciák és coulórok stb.

különlegességek gőzerőre berendezett gyára.

DIETRICH és FISCHER

Ujpest, főutca 75.

felajánlják különlegességeiket, illó olajok-, couleurokban és kitinó

rum-essenciákban

föltümulhatlan kitinó minőségben, legolesőbb áron.

Ezen jeles készítmények minőségben kiállják a versenyt a külföld bármely hasonnemű készítményeivel.

Igen fontos regalbériők, rum-, likör- és pálinkagyártóknak.

— Árjegyzékek bérmentve. —

Mindennemű szeszes italoknak a háztartásban való előállítására utasítási könyveskével díjtalanul szolgálunk.